

ren gribe ind og sige: Saadan skal det være.

Det er ret uhyggeligt at vide, at vi som øverste Vogter af Sundhedsvæsenet har en Minister, der griber ind paa den Maade, han gør, uden at angive Grunde. Vi vide jo ikke, hvor det hører op. Vi vide, hvor det begynder, det have vi set, men hvor det hører op, det vide vi sandelig ikke. Vi mene, at Sundhedskommissionen skal vogte Borgernes hygiejniske Interesser, og Afgørelsen vedrørende Vandklosetter er netop et Led i denne Vogtning, og den bør man ikke uden den allerstørste Nødvendighed gribe ind i. Jeg gentager, det er ikke Sagens Realitet, Spørgsmaalet, hvor Vandklosetterne skulle ligge, jeg taler om, men Spørgsmaalet om, hvorvidt Ministeren har Ret til at gribe ind, som sket er, hvad jeg mener, han ikke har. Hvis det er saadan, at Afgørelserne fra de forskellige Kommissioner, der sidde rundt om i Landet, skulle kunne recurreres til Ministeren, saa ere vi uægtelig langt ude. Jeg tror ikke, at man i andre Ministerier opfatter det saaledes. Der blev i Københavns Borgerrepræsentation henvist til, at saa kunde man jo ogsaa tænke sig, at en Seminarist, en Student, der er oppe til Eksamen og der er undergivet Eksamenskommissionens Afgørelse, kunde appellere den til Kultusministeriet og faa Afgørelsen omstødt. Man ved virkelig ikke, hvor det ender, naar man er inde paa den Slags Vilkaarlighed. Jeg kalder det en Vilkaarlighed, fordi Ministeren undgaar, aldeles ikke ønsker at angive Grunde. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Justitsminister, at han erklærer sig villig til at lade den Sag afgøre for Domstolene, saaledes at vi kunne faa det ikke alene for København, men ogsaa for hele det øvrige Land overmaade vigtige Spørgsmaal afgjort. Jeg kunde sige adskilligt mere om den Sag, men skal foreløbig undlade det, indtil jeg har hørt den højtærede Ministers Svar.

Saa vil jeg gerne rette en Henvendelse til den højtærede Indenrigsminister i Anledning af en Udtalelse, han fremkom med forleden, som jeg dog ikke vil lade staa helt uimodsagt. Den højtærede Minister sagde forleden Dag — det findes i Tidenden Sp. 683: „Medens jeg her taler om Beværternæringens Frihed og Muligheden af at gøre Forandring paa dette Omraade, skal jeg udtale min Tilfredshed med, at de Angreb, som ere fremkomne paa mig udenfor denne Sal med Hensyn til mit Standpunkt overfor Beværternærin-

gens Frigivelse her i København, navnlig at det var rimeligt at vente, til Ædruelighedskommissionens Betænkning foreligger, ingen Sangbund har fundet under Forhandlingerne her. Jeg kan nemlig, naar man ser paa alle disse mange Spørgsmaal, store og smaa, som komme frem ved Finanslovbehandlingen, ikke tænke mig andet, end at man, hvis der virkelig var en stærk Modvillie til Stede overfor mit Standpunkt i saa Henseende, ogsaa vilde have givet det Udtryk under disse Forhandlinger.“

Jeg vil gerne henvise til, at fordi der ikke under Forhandlingerne her er fremkommet Udtalelser imod den i Fjor vedtagne bagstræveriske Lov og imod hele den Tendens, der gik igennem den, maa den højtærede Minister ikke deraf slutte, at Rigsdagen skulde være tilfreds med hans Standpunkt. Hvorvidt der skal ventes med at træffes en Afgørelse om Frigivelse af Beværternæringen i forskellige Kommuner, indtil Ædruelighedskommissionen har forelagt sit Resultat, skal jeg ikke komme ind paa. Dog vil jeg mene, at man jo for Københavns Vedkommende havde haft den allerstørste Ret til at gaa ud fra, at man i Indenrigsministeriet vilde være med til at forandre den nuværende Ordning, saaledes at der blev fri Beværternæring. Det er nemlig Københavns Kommunalbestyrelses Ønske at faa fri Beværternæring, og sammen med andre Bestemmelser haabe vi ogsaa, at netop det skulde udvikle de sundeste Forhold her i Byen saa vel som andre Steder. Jeg tror ikke, man ved Tvang paa det Omraade fremmer sund Afholdenhed, jeg tror tværtimod, at Afholdenhed som alt andet skal opvokse i Frihed, og at vi, for at fremme et sædeligere Liv her i Landet, fremme mere Afholdenhed, maa tage fat paa andre Omraader, i Skolen, ved Belæring af hinanden, ved at paavirke hinanden moralsk, og navnlig ved at faa gode og lyse Lokaler til Beværterbrug. Jeg tror, det vilde have langt større Virkning end at tvinge Udviklingen i Beværterfaget tilbage, saaledes som Tendensen var i den i Fjor vedtagne Lov, som dog heldigvis kun var en foreløbig Lov. Jeg vil altsaa her gerne have ladet en Røst lyde mod den salige Tro, Ministeren gav Udtryk, at der er Fred og ingen Fare, og at det er en Skov, hvor der ingen Røvere er, som ville forstyrre den idylliske Ro, der nu er bleven om det Spørgsmaal. Jeg er ingen Røver, og vi, som holde paa dette, ere ingen Røvere, men vi ville gerne berøve Mini-